

פקודת היערות

חקלאות טבע וסביבה – גנים שמורות ואתרים – יערות

תוכן ענינים

3	Go	השם הקצר	סעיף 1
3	Go	הקדמה	
3	Go	פירוש	סעיף 2
4	Go	אזורים שמורים ליערות	
4	Go	הגדרת אזורים שמורים ליערות	סעיף 3
4	Go	אין להעביר כל זכות מבלי אשור	סעיף 4
4	Go	הנהלת אזורים שמורים ליער	
4	Go	מעשים שאסור לעשותם באזורים שמורים ליער	סעיף 5
4	Go	צבירת עצי בערה מותרת	סעיף 6
5	Go	כפרים הזקוקים לתוצרת יער, פרט לעצי בערה, יפנו בבקשה כמותנה בפקודה	סעיף 7
5	Go	מיצוי תוצרת יער ע"י אנשים אחרים ולמטרות אחרות	סעיף 8
5	Go	מי חייב לסייע בכבוי דליקות	סעיף 9
5	Go	הוראות בנוגע לזכויות מרעה	סעיף 10
5	Go	הוראות בנוגע למרעה בקר של זרים	סעיף 11
5	Go	תוצרת יער שהוכחה עליה זכות בעלות פרטית	סעיף 12
6	Go	אזורי יער סגורים	
6	Go	אזורי יער סגורים	סעיף 13
6	Go	הגנה על אילנות מוגנים ועצים בוגרים	
6	Go	הסמכות להכריז אילנות כאילנות מוגנים	סעיף 14
6	Go	איסור כריתה, העתקה או הובלה של אילן מוגן או עץ בוגר בלי רישיון	סעיף 15 א
6	Go	תנאים למתן רישיון ותנאים ברישיון	
7	Go	הפיקוח על אדמת יער פרטית	
7	Go	הגנה על אדמות יער פרטיות למטרות מיוחדות	סעיף 16
8	Go	עבירות, עונשין ופרוצידורה	
8	Go	עבירות	סעיף 17
9	Go	אחריות נושא משרה	סעיף 17 א
9	Go	תפיסת תוצרת יער חשודה וכו'	סעיף 18
9	Go	הפקעת תוצרת יער וכו' והפקעת הרישיון או תעודת ההיתר	סעיף 19
9	Go	מאסר אנשים חשודים	סעיף 20
9	Go	על מי הראיה בנוגע להחזקת תוצרת יער	סעיף 21
9	Go	דו"ח כתוב יקובל כחומר עדות	סעיף 22
9	Go	הסמכות להמיר עונש עבירה בכופר כסף	סעיף 23
9	Go	סמכותו של בית המשפט לצוות לשלם פרס שונות	סעיף 24
9	Go	קביעת תחנה לתוצרת יער	סעיף 25
9	Go	פרסום ודיווח	סעיף 25 א

פקודת היערות
נוסח מלא ומעודכן

10	Go	תקנות	סעיף 26
10	Go	הוראה בנוגע לתקפם של אכרזות עפ"י סעיף 3 וצווים עפ"י סעיף 13	סעיף 27
10	Go	עדיפות	סעיף 28
10	Go	הגבלות לעניין הסמכת פקיד יערות	סעיף 29

פקודת היערות
נוסח מלא ומעודכן

פקודת היערות*

חא"י, פרק ס"א¹
פק' 5 לש' 1926

פקודה הבאה להגן על היערות וליצור ולנהל מקומות מיוחדים ליערות

1. השם הקצר . פקודה זו תיקרא פקודת היערות.
- חלק א'
הקדמה
2. פירוש . בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר
—
"בקר" פירושו פר, שור, פרה, עגל, תאו, סוס, סית, פרד, חמור, אתון, גמל, כבש, עז, חזיר, הם וולדותיהם;
"אדמת יער" פירושה כל אדמה הנטועה אילנות, אחד הגדלים בדרך הטבע ואחד הנטועים בידי אדם;
"פקיד היערות" פירושו כל פקיד שיתמנה מזמן לזמן מטעם השר להוציא לפועל כל מטרה ממטרות פקודה זו אם על ידי שיכנוהו בשמו או בשם משרתו;
—
"תוצרת יער" פירושה הדברים דלקמן כשהם נמצאים באדמת יער או כשהם מובאים משם
—
קורות עץ, פחם עץ, שרף, נטף, גוטפרשה, שמן עצים, משחה טבעית, עשבים, מטפסים, עצי סכך, עלים, פירות, זרעים, שרשים, קליפת עץ, ליפים, קנים וכל חלקים אחרים או תוצרת מן האילנות והצמחים, ככול, שכבת האדמה העליונה ומחצבים, פרט למחצבים בגדר כל פקודה המסדירה את ענין ניצולם של מחצבים;
"עץ פרי" (נמחקה);
"אדם" כולל חברה, התאגדות או אגודה או כל עדת כפר או עדות כפר;
"ליטול", בקשר עם תוצרת יערות, כולל כריתת קורות עץ או נטילתן וקיצוצה, צבירתה, לקיטתה והעברתה של כל תוצרת יער אחרת;
"קורות עץ" כוללות אילנות שנפלו או שנכרתו וכל עץ בין שגזרוהו או הקציעוהו לאיזה דבר ובין שלא גזרוהו או הקציעוהו לאיזה דבר;
"אילן" פירושו אילנות בכל פרקי גידולם, דקלים, חזון, שיחים, זרדים וגזעים;
"אילן מוגן" – עץ זית, עץ חרוב או אילן המוגן לפי צו כאמור בסעיף 14;
"העתקה" – עקירה של אילן מוגן או עץ בוגר משורשו ונטיעתו במקום אחר באופן
- (תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
תשע"ה-2014
- (תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
תשע"ה-2014

* פורסמה **חא"י**, כרך א', עמ' (ע) 600 (א) 710.

תוקנה **ע"ר מס' 600** מיום 22.1.1937 תוס' 1, עמ' (ע) 1, (א) 1 (פק' 1 לש' 1937).

ע"ר מס' 1182 מיום 30.3.1942 תוס' 1, עמ' (ע) 31, (א) 40 (פק' 7 לש' 1942).

ס"ח תשס"ח מס' 2181 מיום 11.8.2008 עמ' 858 (**ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 159** עמ' 216) – תיקון מס' 3 בסעיף 2 לחוק הגנת הסביבה (המזהם משלם) (תיקוני חקיקה), תשס"ח-2008; תחילתו 60 ימים מיום פרסומו.

ס"ח תשס"ט מס' 2190 מיום 16.11.2008 עמ' 83 (**ה"ח הכנסת תשס"ט מס' 261** עמ' 34) – תיקון מס' 4 בסעיף 4 לחוק התכנון והבניה (תיקון מס' 89), תשס"ט-2008; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו.

ס"ח תשע"ב מס' 2332 מיום 18.1.2012 עמ' 130 (**ה"ח הממשלה תשע"א מס' 574** עמ' 570) – תיקון מס' 5; ר' סעיפים 12-14 לענין תחילה ותוקף (**ת"ט מס' 2348** מיום 1.4.2012 עמ' 262; תחילתו ביום תחילת תיקון מס' 5).

ס"ח תשע"ה מס' 2477 מיום 25.11.2014 עמ' 37 (**ה"ח הממשלה תשע"ד מס' 856** עמ' 452) – תיקון מס' 6.

¹ סמכויות הנציב העליון הועברו לשר החקלאות: **ע"ר תש"ח מס' 5** מיום 16.6.1948 עמ' 22.

שיבטיח את המשך צמיחתו;

"כריתה" – חיתוך הגזע המרכזי של אילן מוגן או עץ בוגר בלא הותרת בדים, וכן כל פעולה הגורמת או העלולה לגרום למותו של אילן מוגן או עץ בוגר, לרבות ריסוס, הרעלה, הסרת קליפת העץ, שריפת העץ, חיתוך שורשיו או בנייה בתוך תחום קוטר צמרתו או עקירה, למעט עקירה במהלך העתקה;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

"עץ בוגר" – עץ שגובהו שני מטרים לפחות מעל פני הקרקע, וקוטר גזעו, הנמדד בגובה 130 סנטימטרים מעל פני הקרקע, הוא 10 סנטימטרים לפחות, ולעניין עץ במגרש שיעודו בתכנית בת-תוקף הוא מגורים – קוטר גזעו הוא 20 סנטימטרים לפחות;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 6)
תשע"ה-2014

"ערך", של אילן מוגן או עץ בוגר – שוויו של אילן מוגן או עץ בוגר, הנקבע, בין השאר, על פי מינו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו, ערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

"תכנית" – תכנית כהגדרתה בסעיף 83 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;

(תיקון מס' 6)
תשע"ה-2014
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר.

חלק ב'

אזורים שמורים ליערות

3. יכול השר, באכרזה שתפורסם ברשומות, להעמיד כל אדמות יער שאינן רכוש פרטי להשגחתה ולהנהלתה של הממשלה כאזורים שמורים ליער, ומשנתפרסמה אכרזה כזו תחולנה הוראות פקודה זו על כל אדמות היער המפורטות בה.

הגדרת אזורים
שמורים ליערות
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

4. (1) שום זכות באזור שמור ליער או על אזור כזה, שנהנו ממנה בפעם הראשונה מאז חודש יולי 1920 ואילך, או שיהנו ממנה מכאן ולהבא, אין לראותה כזכות שנרכשה כהלכה אלא אם כן נרכשה במתנה מאת הממשלה או עפ"י חוזה שנחתם על ידה או בשמה.

אין להעביר כל זכות
מבלי אשור

(2) אסור להעביר שום זכות באזור שמור ליער או על אזור כזה בדרך מתנה, חכירה, משכנתא או בדרך העברה אחרת מבלי אישור מאת השר;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

בתנאי שאם היתה זכות כזאת מחוברת לקרקע או לבנין אפשר למכרה או להעבירה בדרך אחרת יחד עם אותו בנין או אותה קרקע מבלי אישור כזה.

חלק ג'

הנהלת אזורים שמורים ליער

5. לא יעשה אדם בעצמו ולא יגרום לאחר שיעשה ולא ירשה ביודעין לכל אדם שיעשה את אחד המעשים דלקמן בכל אזור שמור ליער אלא בהתאם לתנאי רשיון שניתן עפ"י פקודה זו או בתוקף הוראות סעיף 6, דהיינו –

מעשים שאסור
לעשותם באזורים
שמורים ליער

(א) ליטול תוצרת יער;

(ב) לעקור אילן משרשו, לשרפו, להסיר את קליפתו או את עליו או להשחיתו בדרך אחרת;

(ג) להבעיר כל עשב או דשא או להבעיר אש מבלי לנקוט באמצעי זהירות מספיקים כדי למנוע את התפשטותה;

(ד) להעלות עשן, או להבעיר אש בכל חלק מחלקי האזור השמור ליער שהעשן או הבערת האש אסורים בו עפ"י צו מאת השר, או בזמן שהעישון או הבערת האש אסורים בהם;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(ה) לרעות בקר או לתת להן להכנס לגבול האזור השמור ליער;

(ו) לחפור או להבקיע או לחרוש את האדמה;

(ז) להכנס לגבול כל חלק של אזור השמור ליער כשכניסה זו אסורה עפ"י צו מאת השר או שהיא אסורה למשך איזו תקופה המפורטת בצו מאת השר;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(ח) לבנות כל סכר על פני כל נהר או לעצור באופן אחר את זרמו של כל נהר או נחל; או

(ט) לגור בכל אזור המיוחד ליערו להקים בו כל בנין.

6. שום דבר האמור בסעיף 5 לא יאסור את צבירתם והעברתם על עצים ושיחים יבשים

צבירת עצי בערה

מאזורים שמורים ליער, פרט לאזורי יער סגורים, על מנת שאותם עצים ושיחים ישמשו כעצי בערה בלבד לתושבי כפרים שהסכינו לספק לעצמם צרכם זה מן היערות הסמוכים לכפרם, ובלבד שאותם תושבים לא יעבירו משם שרשים או גזעים ולא יכרתו עצים מחוברים לקרקע ולא יקצצו ענפים.

7. תושבי כפרים שקיבלו עד עתה תוצרת יער, פרט לעצים ושיחים מתים ויבשים שנצברו בהתאם לסעיף הקודם, בתוקף כל זכות חוקית או מנהג, מאזורים השמורים ליער בתוך תחומי כפרם או סמוך לו לצרכי בנין בתים ולצרכי בית וחקלאות, יוכלו להוסיף ולהשתמש באותם זכויות או מנהגים, בכפיפות לתנאים הבאים –

(א) עליהם להגיש לפקיד היערות בקשה בכתב בדבר מתן רשות לצבור תוצרת יער כזאת, והבקשה תהא נתמכת בהצהרה מאת המוכתר האומרת שהבקשה היא הוגנת.

(ב) הבקשה תכיל את הפרטים הבאים –

(I) כמות תוצרת היער הדרושה, מינה ומהותה;

(II) לצורך מה היא דרושה;

(III) מהיכן רוצים לקבלה; וגם

(IV) כמה זמן דרוש כדי להעבירה ממקומה;

(ג) לאחר שתיערך חקירה ודרישה כהלכה ותובא בחשבון שאלת קיומו של היער, ייענה פקיד היערות לבקשה או ידחנה, כולה או מקצתה, ואם נענה לה, יתן רשיון בטופס הקבוע;

(ד) על בעלי הרשיון להראות את רשיונו לבקורת מדי הדרשו בכך ע"י שוטר או פקיד יערות או פקיד מינהלתי;

(ה) אם אין בעל רשיון ממלא אחרי התנאים שנקבעו אם אינו עושה כל מעשה שנקבע ברשיון, יכול פקיד יערות לבטל את רשיונו ואפשר להחרים מידי את תוצרת היער שביחס אליה לא מילא את התנאים או לא עשה את המעשה;

(ו) יכול פקיד יער למכור כל תוצרת יער שהוחרמה עפ"י סעיף זה ודמי מכירתה יזקפו לזכות הממשלה.

8. פקיד יערות יכול לתת רשיון בו ירשה להוציא תוצרת-יער שלא ע"י האנשים או שלא לצורך המטרות המפורטות בסעיף 6 ו-7, ולפי התנאים אשר יפורטו באותו רשיון.

9. כל הנהגה מאיזו זכות שהיא באזור השמור ליער שפרצה בו אש, ותושבי כל הכפרים בגבול חמשה קילומטרים ממקום האש, חייבים לסייע בכיבויה.

10. למרות כל האמור בפקודה זו, יכול פקיד יערות לתת רשיון להרשות בו את תושבי הכפרים או את בני השבטים הסמוכים לאזורים השמורים ליער לרעות בהם את בקרם בתנאים אלה –

(א) בכל שנה ושנה לא יאוחר מיום ידוע שיפורסם במקום ע"י פקיד היערות, יהא על מוכתר כל כפר או על שיך של שבט הרוצים לרעות את בקרם, להגיש לפקיד היערות הודעה בכתב המתארת את מספרו וטיבו של הבקר, והמקום בו הם רוצים לרעותו, ואם יש שטחים מתאימים, יוכל פקיד היערות ליתן רשיון בטופס הקבוע אשר יתאר את השטחים שמותר לרעות בהם את הבקר ולקבוע את הזמן שבו יוכלו הבקר לרעות;

(ב) בקר השייך לתושבי איזה כפר או שבט יעמוד להשגחתו של רועה אשר ישא אתו תמיד את הרשיון הנוגע לאותו בקר, ועליו להראותו כשירדש בכך ע"י פקיד יערות או שוטר או פקיד מינהלתי.

11. יכול פקיד יערות עפ"י הכרעת דעתו ליתן רשיונות לאנשים, מלבד לאלה הנזכרים בסעיף הקודם, לרעות בקר באזור השמור ליער ובלבד שישלמו את המסים הקבועים ומלאו אחרי התנאים שיפורטו ברשיון.

12. כל מקום שהוכחה תביעה לבעלות על אדמת יער שהיתה נתונה להשגחתה ולהנהלתה של הממשלה כאזור שמור ליער, הרי כל הכנסה שנתקבלה מתוצרת היער של האדמה לפני שנקבעה הבעלות אין לגבותה חזרה מאת הממשלה.

חלק ד'

כפרים הזקוקים לתוצרת יער, פרט לעצי בערה, יפנו בבקשה כמותנה

מיצוי תוצרת יער ע"י אנשים אחרים ולמטרות אחרות

מי חייב לסייע בכיבוש דליקות

הוראות בנוגע לזכויות מרעה

הוראות בנוגע למרעה בקר של זרים

תוצרת יער שהוכחה עליה זכות בעלות פרטית

אזורי יער סגורים

13. אם נראה כי רצוי לאסור על הקהל להכנס לאזור השמור ליער או לחלק הימנו, לצורך שמירה מעולה יותר על קיומו של היער או לשם הגנה על העצים הרכים או לכל מטרה אחרת, יכול השר בצו להכריז את היער, שמקומו ותחומיו יתוארו באותו צו, או כל חלק הימנו, כאזור יער סגור, ואם אותו יער או חלק הימנו נמצאים בתחומי אדמת כפר, צריך להדביק מיד בכפר העתק מן הצו.

אזורי יער סגורים
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

חלק ה'

הגנה על אילנות מוגנים ועצים בוגרים

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

14. השר, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת כאמור בסעיף 15(ד) ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת רשאי להכריז בצו שאילנות המפורטים בו בצו יהיו מוגנים בכל ישראל או בכל מחוז או חלק של מחוז דרך כלל או לתקופה שתפורט בו בצו, ומשיצא הצו הזה יהא אסור לכל אדם לכרות אילנות כאלה או להעתיק את עציהם של אותם האילנות אלא עפ"י רשיון שינתן עפ"י סעיף 15; השר יבחן מעת לעת את הצורך בעדכון הצו.

הסמכות להכריז
אילנות כאילנות
מוגנים
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

15. (א) לא יכרות אדם אילן מוגן או עץ בוגר ולא יעתיקו וכן לא יוביל אדם אילן מוגן או עץ בוגר או חלק מהם, שלגביהם קבע השר כי הובלתם טעונה רישיון, והכל אלא אם כן קיבל תחילה רישיון לכך מפקיד היערות.

איסור כריתה,
העתיקה או הובלה של
אילן מוגן או עץ בוגר
בלי רישיון
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(ב) מידע על החלטות בעניין רישיונות כריתה או העתקה שניתנו לפי סעיף זה יפורסם טרם מועד כניסתם לתוקף של הרישיונות, באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר או באתר האינטרנט של פקיד היערות שנתן את הרישיון האמור, ויהיה פתוח לעיון הציבור במשרד של פקיד היערות שנתן את הרישיון; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין פרטי המידע שיפורסם, אופן פרסום המידע וכן דרכי פרסום נוספות.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת כאמור בסעיף קטן (ד) ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו סוגי מקרים שבהם כריתה או העתקה, בכל שטח המדינה או באזור מוגדר, לא יהיו טעונות רישיון לפי סעיף זה, אם נוכח כי אין צורך ציבורי בקבלת רישיון כאמור, בין השאר בשל סוג האילן המוגן או העץ הבוגר או מיקומו, ורשאי הוא לקבוע חובות, הגבלות ותנאים שיחולו על מי שמבצע כריתה או העתקה כאמור; לעניין זה, "צורך ציבורי" – לרבות חשיבות נופית, סביבתית, אקולוגית והיסטורית.

(ד) (1) השר ימנה ועדה מייעצת אשר תמליץ לשר לעניין מתן צו לפי סעיף קטן (ג) וסעיף 14, ואלה חבריה:

(א) שני נציגי השר, מבין עובדי משרדו, אחד מהם יהיה פקיד היערות – והוא יהיה היושב ראש;

(ב) נציג השר להגנת הסביבה מבין עובדי משרדו;

(ג) שני נציגי הקרן הקיימת לישראל, מבין עובדיה הממונים על תחום הייעור;

(ד) נציג הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, מבין עובדיה;

(ה) חבר סגל אקדמי במוסד להשכלה גבוהה בעל מומחיות בתחום הייעור, האקולוגיה או הבוטניקה; לעניין זה, "מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;

(ו) נציג ציבור בעל מומחיות בתחום הייעור, האקולוגיה או הבוטניקה, לפי המלצת הגופים המנויים בחלק א' לתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002;

(2) היו הדעות שקולות, יהיה ליושב ראש הוועדה המייעצת קול נוסף;

(3) בישיבות הוועדה המייעצת רשאי להיות נוכח נציג של הארגון הייצוגי של הקבלנים בישראל, כמשקיף בלבד;

(4) המלצות הוועדה המייעצת יפורסמו באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ויהיו פתוחות לעיון הציבור במשרד הראשי של המשרד.

15א. (א) לא ייתן פקיד היערות רישיון לכרות אילן מוגן או עץ בוגר, כאמור בסעיף 15(א), אלא

תנאים למתן רישיון
ותנאים ברישיון
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 6)
תשע"ה-2014

לאחר ששקל, בין השאר, את תכלית הבקשה ואת מצבו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו וערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי של האילן המוגן או העץ הבוגר שלגביו מתבקש הרישיון כאמור, ונוכח כי אין להותירו במקומו או להעתיקו כאמור בסעיף קטן (ג).

(ב) ברישיון כאמור בסעיף קטן (א), יקבע פקיד היערות בתנאי הרישיון כי על בעל הרישיון לנטוע, במקום ובמועד שעליהם יורה, עץ או עצים אחרים במקום העץ הבוגר או האילן המוגן שייכרת, שערכם שווה לערך העץ הבוגר או האילן המוגן כאמור, כפי שחושב לפי סעיף קטן (ה)1 (בסעיף זה – נטיעה חלופית); סבר פקיד היערות כי בשל תנאים סביבתיים או נסיבות מיוחדות לא ניתן לבצע נטיעה חלופית, יקבע בתנאי הרישיון כי על בעל הרישיון לשלם היטל כספי בשיעור ובאופן כפי שנקבע לפי הסעיף הקטן האמור; לעניין קביעת מועד הנטיעה יביא בחשבון פקיד היערות, אם ביקש זאת מבקש הרישיון, את מועדה של שנת שמיטה.

(תיקון מס' 6
תשע"ה-2014)

(1ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), השר, לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע, בהתאם לתכליות של בקשות לרישיון כריתה של אילן מוגן או עץ בוגר, לנסיבותיהן ולתועלותיהן הציבורית והסביבתית, סוגי מקרים שבהם יינתן פטור מנטיעה חלופית או מתשלום היטל כספי או סוגי מקרים שבהם יוטל חיוב בנטיעה של עץ או של עצים אחרים בערך נמוך מערך העץ הבוגר או האילן המוגן כפי שחושב לפי סעיף קטן (ה)1 (בסעיף זה – נטיעה חלופית מופחתת) או בתשלום היטל כספי מופחת.

(תיקון מס' 6
תשע"ה-2014)

(ג) לא ייתן פקיד היערות רישיון להעתיק אילן מוגן או עץ בוגר, כאמור בסעיף 15(א), אלא לאחר ששקל, בין השאר, את תכלית הבקשה ואת מצבו, גילו, נדירותו, מידותיו, מיקומו וערכו הנופי, הסביבתי, האקולוגי וההיסטורי של האילן המוגן או העץ הבוגר שלגביו מתבקש הרישיון כאמור, ונוכח כי אין להותירו במקומו; ברישיון כאמור יקבע פקיד היערות תנאים להעתיקה, לפי סעיף קטן (ה)2.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של פקיד היערות להתנות מתן רישיון כריתה או העתקה לפי סעיף 15(א) בהפקדת ערובה על ידי בעל הרישיון להבטחת עמידתו בתנאים הרישיון או מסמכותו לקבוע תנאים אחרים ברישיון לפי אותו סעיף.

(ה) השר, לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות בעניינים אלה:

(1) האופן שבו יחשב פקיד היערות את ערכו של אילן מוגן או עץ בוגר, לעניין נטיעה חלופית, וכן – בהסכמת שר האוצר – שיעור ההיטל הכספי שישולם אם לא ניתן לבצע נטיעה חלופית, אופן ומועד תשלומו, דרכי הצמדתו ודרכי גבייתו של ההיטל הכספי;

(2) תנאים להעתיק אילן מוגן או עץ בוגר, ובכלל זה אופן ביצוע ההעתיקה וסוגי העתיקה;

(3) כללים ואמות מידה למתן רישיון כריתה ורישיון העתיקה;

(4) הוראות ותנאים לעניין גובה ערובה כאמור בסעיף קטן (ד), תקופתה, תנאיה, הצמדתה ואופן תשלומה.

חלק ו'

הפיקוח על אדמת יער פרטית

16. (1) יכול שר החקלאות, כשהוא מוצא זאת לראוי לטובת הציבור, להרשות בצו לפקיד יערות להעמיד להגנתו אדמות יער שהן קנין פרטי, כשנראה שהשמדת העצים באותן אדמות מפחיתה או עלולה להפחית את הספקת המים או שהיא מזיקה למצב החקלאי של הקרקעות הסמוכות או שהיא מסכנת את ההספקה המתמדת של תוצרת היער לבני הכפרים הנמצאים בשכנות לאותן אדמות.

הגנה על אדמות יער
פרטיות למטרות
מיוחדות
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(2) כל הפעולות הדרושות להגנת אדמות יער כאלה, ואשר תקבענה ע"י פקיד היערות שהחלטתו תהא החלטת גמר, יוצאו לפועל ע"י בעל אדמת היער או על חשבונו, והלה ישלם חזרה לממשלה את כל ההוצאות ההוגנות שהוציאה לצורך זה.

(3) כל עוד אדמת יער נתונה להגנתה של הממשלה, יהא דינה כדין מקום שמור ליער בגדר כל הוראה מהוראות פקודה זאת.

חלק ז'

עבירות, עונשין ופרוצידורה

17. (1) כל העובר על הוראה מהוראות סעיף 5 יאשם בעבירה ויהא צפוי למאסר שנים-עשר חודש או לקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) או לשני העונשין כאחד, ונוסף על כך יוכלו לצוות עליו לשלם אותם תשלומי נזק, ככל שיוורה בית המשפט.

עבירות
(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(2) כל הקונה תוצרת יער כשהוא יודע או כשיש לו יסוד להאמין שאותה תוצרת יער לוקחה מאזור השמור ליער בניגוד להוראות פקודה זו, יאשם בעבירה ויהא צפוי לאותם העונשין שנקבעו בסעיף קטן (1).

(3) כל המסרב לסייע בכיבוי דליקה באזור שמור ליער, כדרוש בסעיף 9, יאשם בעבירה ויהא צפוי למאסר ארבעה עשר יום או לקנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין או לשני העונשין כאחד, ונוסף על כך יוכלו לשלול ממנו את זכותו באזור המיוחד ליער למשך תקופה שלא תעלה על שנה אחת.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(4) נמצאו בקר באזור השמור ליער כשלא ניתן ביחס אליהן רשיון עפ"י סעיף 11, או כשלא היו נתונות להשגחת רועה, או שמציאותן באזור השמור ליער היא בניגוד לתנאי הרשיון, יאשם בעל הבקר בעבירה ויהא צפוי לקנס של חמשים פרוטה לכל ראש בקר ונוסף על כך יהא אפשר לצוות עליו לשלם תשלומי נזק ככל שיוורה בית המשפט.

(5) פרצה דליקה באזור השמור ליער והוכח שהיא פרצה מחמת רשלנותו של איזה רועה, יאשם הרועה בעבירה ויהא צפוי למאסר שלושה חדשים או לקנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין או לשני העונשין כאחד; ויהא אפשר לצוות על אנשי הכפר או על אנשי השבט או על האנשים שהעבידו את הרועה, הכל לפי הענין, לשלם אותם תשלומי נזק בעד ההיזק שנגרם ע"י האש, ככל אשר יורה בית המשפט.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(6) כל הנכנס שלא כדין לגבולו של אזור יער סגור וכל הרועה בו בקר או נותן לבקר לרעות בו לאחר התפרסם הצו שעפ"י סעיף 13, ולאחר הדבקת הצו עפ"י אותו הסעיף, כשהדבקת הצו נחוצה, יאשם בעבירה ויהא צפוי לעונשים שנקבעו בסעיף קטן (1).

(7) הכורת אילן מוגן או עץ בוגר או מעתיקו שלא עפ"י רשיון שניתן ע"י פקיד יערות, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(7א) המוביל אילן מוגן או עץ בוגר או חלק מהם שלא על פי רשיון כאמור בסעיף 15(א), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

(8) (בוטל).

פק' 1 לשנת 1937

(9) כל המרשה מתוך רשלנות לבהמות לגרום נזק לאילן יאשם בעבירה ויהא צפוי למאסר חמישה עשר יום או לקנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין או לשני העונשין כאחד, ויהא אפשר לצוות על בעל הבהמות לשלם אותם תשלומי נזק בעד ההיזק שנגרם ככל אשר יורה בית המשפט, ואם היו הבהמות שייכות לבעלים שונים יהא אפשר לצוות על כל הבעלים, כולם כאחד וכל אחד ואחד מהם בפני עצמו, לשלם תשלומי נזק בעד ההיזק שנגרם ע"י אותן בהמות.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(10) כל העובר על תקנה שהתקינה עפ"י פקודה זאת, יאשם בעבירה ויהא צפוי למאסר ששה חדשים או לקנס של מאה לירה או לשני העונשין כאחד.

(11) העובר עבירה כאמור בסעיפים קטנים (1), (4), (5) או (7) באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם נזק או פגיעה מהותית בסביבה, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(12) (א) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיפים קטנים (1), (4), (5), (7) או (11), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת הנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר;

(תיקון מס' 3)
תשס"ח-2008

(ב) לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" – לרבות הוצאה שנחסכה;

(ג) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

פקודת היערות
נוסח מלא ומעודכן

- 17א. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 17(2) ו-7(7) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או אדם האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 17(2) או 7(7) בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
18. יכול פקיד יערות וכל שוטר לתפוס כל תוצרת יער, מכשיר או אמצעי הובלה כשיש לו לפקיד או לשוטר יסוד מספיק להאמין שנעשתה בהם או כלפיהם עבירה עפ"י פקודת היערות, ויוכלו לעכב את הנ"ל אצלם עד שבית המשפט או פקיד המוסמך להמיר עונש בכופר כסף בגלל עבירה עפ"י פקודה זאת יורו כדת מה לעשות בדברים הללו.
19. נוסף על כל קנס או תקופת מאסר שיוטלו עפ"י פקודה זאת, יכול בית המשפט לצוות להפקיע את תוצרת היער, המכשיר או את אמצעי ההובלה; ויכול הוא לצוות עוד להפקיע את הרשיון או את תעודת ההיתר מידי האדם החייב בדין שהחזיק בהם עפ"י פקודה זאת.
20. מותר לו לכל פקיד יערות לאסור בלא צו מאסר כל אדם שיש יסוד מספיק לחשוד בו שהיה מעורב באיזו עבירה עפ"י פקודה זאת, כשאותו אדם מסרב לגלות את שמו ואת מענו או שהוא מוסר שם או מען שלדעת פקיד היערות הם כוזבים או כשיש יסוד להאמין שהוא ימלט; בתנאי שכל שנאסר כאמור לעיל יובא בלא דחיות יתירות לפני שופט שלום או לתחנת המשטרה הקרובה ביותר.
21. מי שנמצאה ברשותו תוצרת יער, עליו הראיה שהתוצרת לא ניטלה בניגוד לפקודה זאת.
22. לכשיובא אדם במשפט עפ"י פקודה זאת יהא מותר לקבל כעדות כל דו"ח חתום ע"י פקיד יערות, חוץ אם רוצה הנאשם שהפקיד יופיע כעד במשפט או אם בית המשפט רואה צורך בהופעתו לפניו.
23. יכול מנהל משרד החקלאות או כל פקיד יערות שאינו למטה מדרגת משנה-למפקח, שהשר ייפה את כוחו לכך, לקבל מכל אדם שיש לו יסוד מספיק לחשוד בעבירה עפ"י פקודה זאת סכום כסף בתורת דמי פיצוי בשל העבירה שהוא חשוד בה, ואם נתפסו תוצרת יער, מכשיר או אמצעי הובלה שהעבירה נעשתה בהם או כלפיהם, יהא רשאי להחרים את התוצרת, המכשיר או את אמצעי ההובלה, או לשחרר את הנ"ל לאחר תשלום שווים כפי שיוערך ע"י הפקיד או לאחר תשלום סכום פחות מזה או ללא כל תשלום; ומשנפרע תשלום כזה יפסיקו כל פעולות משפטיות נגד הנאשם בשל אותה עבירה, ואם היה נתון במשמר יושחר.
24. אם הוטל קנס על עבירה עפ"י פקודה זאת, יוכל בית המשפט המטיל את הקנס לקצוב חלק הימנו, ולא יותר ממחציתו, בתורת פרס לאדם שעל יסוד הידיעות שמסר נתחייב העבריין בדין.
- חלק ח'
שונות
25. (1) יכול השר בצו לקבוע מקומות שיוגדרו באותו צו כתחנות שאליהן תובא כל תוצרת מאדמת יער לצרכי מסחר.
(2) הממשלה לא תהא אחראית לשום הפסד או נזק שיגרמו לתוצרת יער כשהיא נמצאת באותן תחנות.
- 25א. מנהל משרד החקלאות ופיתוח הכפר יפרסם, מדי שנה, לא יאוחר מיום 31 במרס, דין וחשבון בדבר רישיונות לכריתה, להעתקה ולהובלה של אילנות ועצים בוגרים לפי סעיפים 5 ו-15(א), ויפורטו בו, בין השאר, מספר האילנות והעצים הבוגרים שכריתתם הורשתה, מיקומם, זהות מקבלי הרישיון, תנאי הרישיון לעניין נטיעה חלופית או תשלום היטל כאמור בסעיף 15(א)(ב), והסיבות להתרת הכריתה או ההעתקה; הדין וחשבון יפורסם באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ויהיה פתוח לעיון הציבור במשרד הראשי של המשרד.

אחריות נושא משרה
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

תפיסת תוצרת יער
חשודה וכו'

הפקעת תוצרת יער
וכו' והפקעת הרשיון
או תעודת ההיתר

מאסר אנשים חשודים

על מי הראיה בנוגע
להחזקת תוצרת יער

דו"ח כתוב יקובל
כחומר עדות

הסמכות להמיר עונש
עבירה בכופר-כסף
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

סמכותו של בית
המשפט לצוות לשלם
פרס

קביעת תחנה לתוצרת
יער
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

פרסום ודיווח
(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

26. יכול השר להתקין תקנות לשם ההוצאה לפועל של מטרות הפקודה הזאת ותכליותיה, ובפרט לשם –

תקנות
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(א) מינוי פקידי יערות שיהא כוחם יפה ליתן רשיונות עפ"י פקודה זאת ולבטלם, לקביעת טופס הרשיונות, מועדם ותנאיהם;

(ב) קביעת השיטות למיציא תוצרת יער, השימוש בה והעתקה מן המקומות השמורים ליער ומיערות השייכים לבעלים פרטיים;

(ג) איסור מכירתה, קנייתה והוצאתה לחו"ל של תוצרת יער או של מין מסויים מתוצרת יער ע"י אדם שאין לו רשיון או תעודת היתר הניתנים עפ"י פקודה זאת;

(ד) קביעת האופן בו תוגשנה בקשות למתן רשיונות ותעודות היתר למכירת תוצרת יער, קנייתה והוצאתה לחו"ל, וקביעת האנשים שאליהם תוגשנה אותן בקשות;

(ה) (1) קביעת האגרות שתשולמנה בשעת הגשת הבקשה לרשיונות ובשעת נתינתם וכן פטור מאגרה לגופים שתפקידם ועיסוקם בייעור או בשמירת טבע; השר רשאי לקבוע פטור כאמור לקרן הקיימת לישראל ולרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים; תקנות לפי פסקה זו ייקבעו באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;

(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 6)
תשע"ה-2014

(2) תקנות לפי פסקת משנה (1) לעניין קביעת האגרות שישולמו לרשות מקומית שאותה קבע השר, בעד בקשה לרישיון לפי סעיף 15(א) המוגשת בתחום אותה רשות מקומית, ייקבעו לאחר התייעצות עם שר הפנים; אגרות שנקבעו בתקנות כאמור יחולו בתחומי אותה רשות מקומית, אלא אם כן קבעה הרשות המקומית בחוק עזר אגרות בשיעורים הנמוכים יותר;

(ו) קביעת האגרות שתשולמנה בעד תוצרת יער מאזורים השמורים ליער או בעד תוצרת יער שמיצו אותה מיערות פרטיים, לצרכי מסחר;

(ז) דרישה מאת בעלי הרשיונות להמציא רשימות וחשבונות ולהגיש את פנקסיהם לביקורת;

(ח) קביעת הוראות בדבר הנהלתם של אזורים השמורים ליער וההגנה עליהם;

(ט) הסדרת המעבר של כל תוצרת יער לתחנה קבועה וקביעת הוראות בדבר בדיקתה וסימונה של תוצרת יער כשהיא במעבר;

(י) הסדרת סימונם של קורות עץ וייצורם, שימושם והחזקתם של מכשירי הסימון.

27. כל אכרזה המכריזה על קרקע כעל מקום השמור ליער, שניתנה עפ"י סעיף 3, בין לפני תאריך תקפו של סעיף זה ובין לאחר מכן, וכל צו עפ"י סעיף 13 המכריז על מקום השמור ליער כעל אזור יער סגור, בין שניתן הצו לפני התאריך הנ"ל ובין שניתן לאחריו, רואים אותם כאילו ניתנו כדין ולפי החוק וכל תנאים שקדמו לאותה אכרזה או לאותו צו רואים אותם כאילו מילאו אחריהם, עד שלא יוכח ההיפך מזה ע"י כל אדם הבא בטענה כזאת.

הוראה בנוגע לתקפם
של אכרזות עפ"י
סעיף 3 וצווים עפ"י
סעיף 13 פק' 7 לש'
1942

28. (א) נדרש רישיון או היתר לפי חוק עזר של רשות מקומית לכריתת אילן מוגן או עץ בוגר, להעתקתו או להובלתו, לא יידרש רישיון כאמור ולא תיגבה אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון כאמור, למעט אגרה שקבעה רשות מקומית כאמור בסעיף 26(ה)2(2) סיפה, אלא לפי הוראות פקודה זו.

עדיפות
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

(ב) אין בהוראות פקודה זו כדי לגרוע מהוראות חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, ובכלל זה מחובת קבלת היתר לפי פרק חמישי לחוק האמור לעניין אילן מוגן או עץ בוגר שהוא ערך טבע מוגן כהגדרתו בחוק האמור.

29. לא יסמך השר פקיד יערות בסמכויות לפי סעיפים 20 ו-23, אלא פקיד יערות שהוא עובד המדינה בהסמכה מפורשת לעניין סמכויות אלה.

הגבלות לעניין
הסמכת פקיד יערות
(תיקון מס' 5)
תשע"ב-2012

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)